

THE LEARNED SOCIETY OF WALES
CYMDEITHAS DDYSGEDIG CYMRU

Adolygiad Blynyddol 2022-23

NEUADD
DORA ST
HALL

EARLY CAREER
RESEARCHERS
NETWORK
LEARNED SOCIETY OF WALES

RHWDWAITH
YMCHWILWYR
GYRFA CYNNAR
CYMDEITHAS DDYSGEDIG CYMRU

Cynnwys

02 | Croeso gan y Llywydd

02 | Adolygiad o'r Flwyddyn gan y Prif Weithredwr

04 | Strategaeth Pum Mlynedd, 2023-28

08 | Hyrwyddo Ymchwil

12 | Cyfrannu Arbenigedd

14 | Hyrwyddo Dysgu a Dadlau

16 | Adolygu'r Rhwydwaith Ymchwilwyr Gyrfa Cynnar

19 | Datblygu'r Gymrodoriaeth

24 | Swyddogion a'r Cyngor

Caiff ffigyrau ariannol ar gyfer 2022-23 eu cyhoeddi erbyn 30 Ebrill 2024 yn Adroddiad Blynyddol y Gymdeithas ar gyfer y Comisiwn Elusennau. Bydd hwn ar gael ar ein gwefan. Am ragor o wybodaeth cysylltwch â ls@wales.ac.uk.

Croeso gan y Llywydd

Mae'n bleser gennyf gyflwyno Adolygiad Blynyddol eleni, a myfyrio ar flwyddyn oedd yn ymwneud â chreu cysylltiadau.

Mae'r cysylltiadau sydd gennym gyda'n cyd-academïau yn yr Alban ac Iwerddon, trwy Gynghrair yr Academïau Celtaidd, yn hanfodol o ran ymestyn ein dylanwad. O ran ein perthynas ag academïau yn Ewrop, roeddem yn falch iawn o fod yn rhan o drefnu cynhadledd flynyddol ALLEA a ddaeth i Lundain eleni. Mae gwaith fel hyn yn sicrhau bod llais Cymru yn cael ei glywed y tu hwnt i'n ffiniau.

Yng Nghymru, rydym yn parhau i gael cysylltiadau rhagorol â'n holl brifysgolion.

Adolygiad o'r Flwyddyn gan y Prif Weithredwr

Blwyddyn o bethau y gwnaethom eu gwneud am y tro cyntaf

Rwy'n falch o gyflwyno adroddiad blynyddol sy'n dogfennu blwyddyn o waith caled a blwyddyn yn llawn o bethau y gwnaethom eu gwneud am y tro cyntaf:

- Y tro cyntaf i'n Cymrodryr newydd gynnwys 50% o fenywod.

Diolch iddynt am eu cefnogaeth i'r Gymdeithas.

Ar y lefel unigol, roedd yn wych cwrdd wyneb yn wyneb â Chymrodyr yn ein swper blynyddol a'n Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol, ac mewn digwyddiadau wyneb yn wyneb am y tro cyntaf ers y pandemig. Braff oedd cael cyfarfod cymaint o Gymrodyr newydd.

Roedd y garfan newydd yn cynnwys mwy na 50% o fenywod am y tro cyntaf, wrth i ni ddechrau cyflawni mewn perthynas â'n hymrwymiaadau amrywiaeth, tegwch a chynhwysiant cryfach.

Cafodd y rôl rydym yn ei chwarae fel academi genedlaethol ei chydnabod yn y cytundeb y gwnaethom ei gyrraedd gyda CCAUC. Bydd y cytundeb gyda'i gefnogaeth hirdymor yn ein galluogi i

gyflawni ein strategaeth pum mlynedd sydd newydd ei lansio.

Canolbwynt y strategaeth honno yw ein Rhwydwaith Ymchwilwyr Gyrfa Cynnar. Dangoswyd ei gryfder cynyddol yn ei golocwimw agoriadol yn Abertawe ym mis Gorffennaf.

Wrth ddatblygu ymchwilwyr y dyfodol a gwneud Cymru'n lle gwych i wneud ymchwil, mae'r Gymdeithas yn creu rôl werthfawr ym mywyd academiaidd Cymru.

Ni fyddai dim o hyn yn bosibl heb ymdrechion rhagorol ein staff, dan arweiniad y Prif Weithredwr Olivia Harrison. Maen nhw'n datblygu'r Gymdeithas ac yn ganolog i'w chynnydd. Diolch o galon iddynt.

Yr Athro Hywel Thomas

- Cynhadledd gyntaf ein rhwydwaith Ymchwil Gyrfa Cynnar wyneb yn wyneb.
- Llofnodi'r memorandwm cyd-ddealltwriaeth cyntaf gyda Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, sy'n sicrhau'r cyllid sydd ei angen arnom i chwarae rhan lawn fel academi genedlaethol.

Mae'r llwyddiannau hyn yn sylweddol. Maen nhw wedi ein helpu i gynyddu ein proffil. Rydym wedi gweithio'n galed i gynyddu ein gweledd, gyda digwyddiadau bach a mawr. Mae'r rhain yn amrywio, o drefnu cyfarfod yng Nghaeredin rhwng y Prif Weinidog a'n hacademiau partner, i noddii plac porffor yn Aberhonddu i goffáu Frances Hoggan.

Mae'r Adolygiad Blynyddol hwn yn cynnig cipolwg ar ein gweithgareddau, o lunio polisi, i ddatblygu ymchwilwyr gyrfa cynnar, i wneud y Gymdeithas yn sefydliad mwy amrywiol a chynhwysol.

Ni fyddai dim o hyn yn bosibl heb gefnogaeth aelodau gwych o staff a'r Cymrodyr niferus, gyda'u harbenigedd helaeth, ar ein Cyngor a'n Pwyllgorau. Mae Cymrodyr Cymdeithas Ddysgedig Cymru yn cyfrannu'n gynyddol at ein gwaith polisi a'n rhaglenni sy'n cefnogi datblygiad ymchwilwyr. Rydym yn edrych ymlaen at barhau i gymryd rhan yn y flwyddyn i ddod.

Olivia Harrison

Strategaeth Pum Mlynedd, 2023–28

Effaith wrth galon ein gweledigaeth ar gyfer y dyfodol

Eleni, lansiodd ein strategaeth pum mlynedd newydd, a fydd yn rhedeg hyd at 2028.

Yn greiddiol i'r strategaeth, mae ein Cymrodr, arweinwyr ac arbenigwyr o'r sector addysg uwch a bywyd dinesig, pob un â chysylltiad â Chymru. Mae eu cysylltiadau, eu harbenigedd a'u profiad yn ganolog i'r strategaeth newydd ac at nod Cymdeithas Ddysgedig Cymru o sicrhau bod ymchwil yng Nghymru yn cyfrannu at genedl ffyniannus, sy'n gallu cwrdd â heriau lleol a byd-eang.

Ysgrifennwyd y strategaeth dros sawl mis, dan arweiniad ein Cyngor a chyda chyfraniadau sylweddol gan lawer o'n Cymrodr y staff y Gymdeithas. Fe'i datblygwyd ar y cyd â'n cytundeb cyllid gyda CCAUC (gweler tudalen 6), a fydd yn darparu'r adnoddau i gyfrannu tuag at gyflawni blaenoriaethau allweddol y strategaeth.

Mae cyfres o gynlluniau gweithredu yn cyd-fynd â'r strategaeth newydd. Mae'r rhain yn rhestru'r amrywiaeth o weithgareddau y bydd y Gymdeithas yn canolbwyntio arnynt dros y blynyddoedd nesaf.

Gael effaith

Sicrhau bod llunwyr polisi a dylanwadwyr yn cydnabod perthnasedd y Gymdeithas, gan ein croesawu a'n defnyddio fel ffynhonnell o gyngor arbenigol annibynnol y gellir ymddiried ynddo, sy'n seiliedig ar dystiolaeth, i ganfod atebion i heriau'r byd go iawn.

Meithrin cydweithio

Creu a chryfhau cysylltiadau amlddisgyblaethol, o fewn Cymru a thu hwnt, i wireddu buddion o sylfaen ymchwil ac arloesi Cymru, gan gynorthwyo drwy hynny i fynd i'r afael â materion cenedlaethol a byd-eang.

Tyfu talent

Eiriol dros ddiwylliant amrywiol a bywiog ymchwil Cymru a chefnogi amgylchedd sy'n gwneud Cymru yn lle gwych i fod yn ymchwilydd, fel y gallwn helpu i gadw a thyfu ein sylfaen wybodaeth bresennol a datblygu ein darpar arbenigwyr.

Hyrwyddo cynhwysiant

Adeiladu Cymdeithas groesawgar y mae ei Chymrodr, a'u cyfraniadau, yn cynrychioli amrywiaeth ein cenedl; a gweithio mewn partneriaeth ag eraill i hyrwyddo cynhwysiant.

“Mae'r strategaeth newydd hon yn adlewyrchu sefydliad sy'n hyderus, sy'n edrych tuag allan, ac sy'n chwarae rhan gynyddol ym mywyd academiaidd a dinesig Cymru. Effaith sydd wrth ei gwraidd: yr effaith y gallwn ni fel sefydliad ei chael, a'r effaith y gall ymchwil ei chael ar flaenoriaethau polisi Cymru.

Rydym yn edrych ymlaen at adeiladu perthynas newydd fel ein bod ni, erbyn diwedd cylch y strategaeth, wedi cadarnhau ein henw da allanol fel llais annibynnol, awdurdodol, y mae ein partneriaid yn ymddiried ynddo i gael effaith ar gymdeithas Cymru.”

Yr Athro Hywel Thomas PLSW

1

Cyfrannu at ddatrysiadau polisi mawr drwy gynnig cyngor annibynnol a galluogi cyfnewid gwybodaeth

Parhau i...

- Fod yn llais annibynnol, awdurdodol sy'n goleuo penderfyniadau mewn trafodaethau perthnasol ynghylch polisi.
- Defnyddio ein cysylltiadau a gweithio gyda'r llywodraeth, diwydiant, sefydliadau'r sector cyhoeddus ac eraill i gynyddu dealltwriaeth llunwyr polisi o bwysigrwydd ymchwil ragorol, ar draws pob disgyblaeth, o ran creu budd i Gymru.
- Meithrin ein cysylltiadau ag academiâu cenedlaethol eraill, gan gynnwys Cyngrhair yr Academiâu Celtaidd, yn ogystal â phartneriaid rhyngwladol, i sicrhau bod gan Gymru ran allweddol mewn mentrau ac ymgyrchoedd ar raddfa'r DU.

Tyfu...

- Ein rôl fel cynullydd a brocer gwybodaeth er mwyn trafod a chraffu ar faterion cymhleth y byd go iawn. Cymhwyso'r mewnwelediadau arbenigol hyn i dyfu rôl ac enw da'r Gymdeithas am greu cyngor annibynnol am bolisi sy'n ennyn ymddiriedaeth, ac sy'n galluogi llunwyr polisi i fynd i'r afael â heriau ar raddfa Cymru a'r DU, ac yn fyd-eang.
- Cyfleoedd i ymchwilwyr ym mhob cam o'u gyrfa i gael dealltwriaeth well o bolisi a'i effaith ar eu gwaith, ac i gyfrannu at lunio polisi.
- Gwaith i gefnogi a hyrwyddo Astudiaethau Cymreig: ymchwilio i wybodaeth sy'n neilltuoel a strategol bwysig i Gymru, a'i lledaenu.

2

Creu amgylchedd sy'n cefnogi arbenigwyr Cymru yn y presennol a'r dyfodol

Parhau i...

- Adeiladu carfan amrywiol o Ymchwilwyr Gyrfa Gynnar (ECRs) yn ein Rhwydwaith ECRs a rhoi cyfleoedd arweinyddol i ECRs gymryd rhan weithredol yn natblygiad y Rhwydwaith.
- Dathlu gwerth ymchwil ragorol a chyfraniadau amrywiol, gan gynnwys drwy gefnogi a chynnal digwyddiadau a'n gwobrau medal blynyddol.
- Darparu cyllid a chymorth arall i gychwyn cysylltiadau rhyng-ddisgyblaethol ac ehangu phrosiectau cydweithredol ar draws Cymru.

Tyfu...

- Gallu'r sector ymchwil yng Nghymru i dyfu, arwain a chydweithredu, drwy ddatblygu ein partneriaeth â CCAUC (a CADY yn y tymor hwy) a thrwy gydweithio ag eraill i ddod yn rhan annatod o'r sector sy'n cefnogi datblygiad ymchwilwyr.
- Y defnydd o'n Cymrodyr i gefnogi'r cenedlaethau nesaf o ymchwilwyr, drwy hyrwyddo cydweithredu rhwng ymchwilwyr ym mhob cam o'u gyrfa ac ym mhob sector.
- Ein cefnogaeth tuag at ymchwilwyr yng Nghymru i gychwyn cydweithrediadau rhyng-ddisgyblaethol y tu allan i Gymru.

Datblygu Cymrodoriaeth fwy amrywiol a gweithgar

Parhau i...

- Gynnwys ystod eang o Gymrodyr ym mhob agwedd ar waith y Gymdeithas.
- Adolygu ein prosesau a'n proffil yn rheolaidd i fod mor groesawgar a chynhwysol â phosibl.
- Gwella amrywiaeth ein Cymrodyr yn ôl disgyblaeth a rhyw.

Tyfu...

Ein hymgysylltiad â'r holl Gymrodyr, gan ganolbwyntio ar:

- Wella Amrywiaeth, Tegwch a Chynhwysiant: sicrhau ein bod yn groesawgar a chynhwysol i bawb a'n bod yn ymroi i annog Cymrodyr o grwpiau tangynrychioledig fel bod ganddynt lais yng ngwaith y Gymdeithas.
- Cymrodyr y tu allan i Gymru: cynnig ffordd werthfawr o gryfhau eu cysylltiad â Chymru a defnyddio eu lleoliadau fel asedau i gyflawni ein cenhadaeth.
- Ein cynnig o ran y Gymrodoriaeth: codi proffil buddion y Gymrodoriaeth ymhlith Cymrodyr presennol a darpar Gymrodyr, hyrwyddo cyfraniadau Cymrodyr a chreu cyfleoedd i gydweithio.

Datblygu ein sefydliad

Parhau i...

- Reoli cyllid y Gymdeithas, gan gynnwys ein buddsoddiadau, i gyflawni ein blaenoriaethau strategol, a chefnogi cynaliadwyedd hirdymor y tu hwnt i hynny.
- Gwella a moderneiddio ein systemau a'n harferion sefydliadol, gyda ffocws neilltuol ar wneud defnydd gwell o ddata a datrysiadau digidol er mwyn bod yn sefydliad ystwyth ac ymatebol.
- Sicrhau ein bod yn cydymffurfio â'r Comisiwn Elusennau a'r holl ddeddfwriaeth arall berthnasol, gyda goruchwyliaeth ac arweiniad gan ystod amrywiol o Gymrodyr.
- Cefnogi datblygiad ein staff.

Tyfu...

- Tîm effeithiol a chynhwysol, gydag ymagwedd strategol at ddatblygu staff er mwyn cyflawni ein strategaeth.
- Ein cyfathrebiadau, gan ganolbwyntio ar weithgareddau a chyfraniadau'r Gymdeithas, i godi ein proffil a sicrhau bod pobl yn deall, yn cydnabod ac yn dathlu ein gwaith.
- Cyllid o ystod amrywiol o ffynonellau i gynnal ein seilwaith tanategol a darparu ar gyfer gweithgareddau newydd neu benodol.
- Cynllun ar gyfer pencadlys gwirioneddol i Gymdeithas Ddysgedig Cymru ac adolygiad o enw'r Gymdeithas.
- Datblygiad polisiau mewnol sy'n peri ein bod yn sefydliad cyfrifol a moesegol a arweinir gan werthoedd, gan gynnwys ffocws ar y Gymraeg ac ar gynaliadwyedd amgylcheddol.

Hyrwyddo Ymchwil

Cyngor Cyllido Addysg
Uwch Cymru
Higher Education Funding
Council for Wales

hefcw

Partneriaeth CCAUC

Cymdeithas Ddysgedig Cymru a CCAUC yn cryfhau ffocws ar ragoriaeth ymchwil Cymru gyda chytundeb cyllido newydd

Cydnabuwyd y rôl hanfodol y mae ymchwil yn ei chwarae i helpu Cymru i ffynnu mewn cytundeb newydd a lofnodwyd eleni rhwng Cymdeithas Ddysgedig Cymru (LSW) a Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC).

Mae hyn yn rhoi sylfaen tymor hwy i'n partneriaeth â CCAUC, ac yn rhoi cyllid craidd cynyddol a pharhaus i ni. Bydd y cytundeb yn ein helpu i gyflawni nodau strategol, sy'n cyd-fynd â Gweledigaeth Ymchwil ac Arloesi CCAUC i Gymru.

Mae'r cytundeb yn atgyfnerthu ein rôl fel academi genedlaethol Cymru hefyd, ac yn cryfhau ein gallu i weithredu fel llais annibynnol, a sicrhau bod ymchwil ac arloesi yn rhan o ddadleuon polisi.

Mae datganiad o amcanion a blaenoriaethau sy'n amlinellu'r meysydd gwaith y byddwn yn mynd i'r afael â nhw ynghlwm â'r cytundeb. Mae'r amcanion a'r blaenoriaethau hyn yn cynnwys hyrwyddo rhagoriaeth ymchwil yn barhaus a gweithio i gynnig cyngor annibynnol i lunwyr polisi. Mae pwyslais hefyd ar gydweithio ag academiâu partner ledled y DU, gan gynnwys Cynghair yr Academiâu Celtaidd, a thrwy'r cynghair hwn, aethom ati i drefnu cyfarfod rhwng Cymrodorion LSW a RSE a Phrif Weinidog Cymru, Mark Drakeford AS ym mis Mehefin.

“Rydym yn falch iawn o ffurfioli ein perthynas gyda Chymdeithas Ddysgedig Cymru, sy'n adeiladu ar y bartneriaeth a sefydlwyd i fwrw ymlaen ag argymhellion Adolygiad Diamond.”

Dr David Blaney, Prif Weithredwr CCAUC

“Mae hyn yn newyddion gwych. Mae'n dangos hyder yn y rôl yr ydym yn ei chwarae, a bydd yn ein galluogi i gynyddu'r effaith rydym yn ei wneud drwy alluogi ystod ehangach o weithgareddau.”

Olivia Harrison, Prif Weithredwr Cymdeithas Ddysgedig Cymru

Cynllun Grantiau Gweithdai Ymchwil

Creu amgylchedd sy'n cefnogi arbenigwyr presennol a dyfodol Cymru

Fe wnaeth y Gymdeithas ariannu 23 o grantiau gweithdai yn 2022/23, gan adeiladu ar y peilot llwyddiannus a gynhaliwyd gennym y flwyddyn flaenorol.

Dyfarwyd pob grant, o hyd at £1000, i ymchwilwyr sy'n gweithio yn y dyniaethau, y celfyddydau a'r gwyddorau cymdeithasol (HASS) neu Astudiaethau Cymru, yn ogystal â'r rhai sy'n Ymchwilwyr Gyrfa Gynnar. Mae'n ofynnol bod grantiau'n cael eu defnyddio i redeg gweithdai sy'n dod â phartneriaid at ei gilydd yn gynnar yn y camau o gynllunio a datblygu prosiect ymchwil cydweithredol.

Roedd yr ystod o bynciau a gefnogwyd gennym yn eang, o bresgripsiynu cymdeithasol i ddolffiniaid anhysbys Gwlff y Suez; o ffeministaeth yn Ne Cymru, 1974-1999, i sut i fynd i'r afael â'r rhwystrau i feicio cynhwysol yng Nghymru.

Derbyniwyd y 28 cais gan brifysgolion ar draws Cymru. Roedd dewis ceisiadau llwyddiannus yn seiliedig ar benderfyniad ein panel adolygu, a oedd yn cynnwys Cymrodyr a staff y Gymdeithas.

Mae prosiectau llwyddiannus eisoes wedi mynd ymlaen i gael cyllid ychwanegol, gan gynnwys gan Rwydwaith Arloesi Cymru, yn ogystal â chan sefydliad yr ymchwilydd ei hun.

Mae manteision y cynllun yn ymestyn y tu hwnt i drefnu gweithdy yn unig. Dywedodd rhai o'r ymchwilwyr ar ddechrau eu gyrfa a dderbyniodd grant eu bod, o ganlyniad, wedi dysgu mwy am y systemau cyllid yn eu sefydliad. Mae'r grantiau wedi gweithredu fel sbardun hefyd, ac wedi darparu cyfleoedd i Ymchwilwyr Gyrfa Cynnar ddatblygu eu gyrfa trwy gyflwyno canlyniadau eu prosiectau mewn cynadleddau cenedlaethol.

“Rydyn ni wrth ein bodd gydag ansawdd ac ystod y ceisiadau rydym ni wedi'u derbyn. Un o nodau strategol y Gymdeithas yw creu amgylchedd sy'n cefnogi arbenigwyr presennol a dyfodol Cymru. Mae llwyddiant y cynllun grant yn dangos sut rydym yn cyflawni'r amcan hwnnw.”

Yr Athro Helen Fulton, Is-lywydd (y Dyniaethau, y Celfyddydau a'r Gwyddorau Cymdeithasol)

Medalau Blynyddol: Enillwyr a Seremoni Wobrwyo

Enillwyr medalau yn cael eu cydnabod mewn digwyddiad yn Adeilad y Pierhead

Yn 2022, fe wnaethom gynnal y seremoni bwrrpasol gyntaf i ddatlu cyflawniadau'r rhai a dderbyniodd un o'n medalau blynyddol.

Daeth dros 80 o Gymrodry, enillwyr medalau a gwesteion at ei gilydd yn Adeilad y Pierhead ym Mae Caerdydd i longyfarch yr enillwyr medalau a'u clywed yn disgrifio eu hymchwil.

Cyflwynwyd y medalau dan arweiniad Jane Hutt, AS, y Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol.

Llongyfarchiadau i enillwyr 2022:

Medal Menelaus

Rhagoriaeth mewn Peirianeg

Yr Athro Kenneth Morgan, Prifysgol Abertawe

Roedd y fedal yn cydnabod ei waith mewn datblygu modelau cyfrifiadurol ar gyfer dadansoddi peirianeg.

Medal Frances Hoggan

Dathlu cyfraniadau gan fenywod ym maes STEM

Yr Athro Ann John, Prifysgol Abertawe

Mae ei gwaith rheolaidd yn y cyfryngau yn ddylanwadol o ran llunio'r ffordd y mae hunanladdiad yn cael ei bortredu yn y cyfryngau.

Medal Hugh Owen

Cydnabod ymchwil addysgol eithriadol yng Nghymru

Yr Athro David James, Prifysgol Caerdydd

Mae'r gwaith a wnaed ganddo ar addysg athrawon, addysg bellach alwedigaethol a llywodraethu AB wedi ei weld yn chwarae rhan bwysig wrth ddatblygu polisi'r llywodraeth.

Mae tair Medal Dillwyn yn canmol gwaith Ymchwilwyr Gyrfa Gynnar

Medal Dillwyn: STEM

Yr Athro Erminia Calabrese, Prifysgol Caerdydd

Mae ei gwaith yn archwilio'r ffigeg a yrrodd adegau cynharaf ein bydysawd.

Medal Dillwyn: Y Dyniaethau a'r Celfyddydau Creadigol

Dr Sharon Thompson, Prifysgol Caerdydd

Mae ei gwaith ar gytundebau cynbriodasol a'r Gymdeithas Menywod Priod wedi ennill enw da ar lefel ryngwladol.

Medal Dillwyn: Gwyddorau Cymdeithasol, Addysg a Busnes

Dr Hayley Young, Prifysgol Abertawe

Mae ymchwil sy'n archwilio datblygiad bwydydd gweithredol yn effeithio ar sut mae plant yn dysgu, ac ar sut mae'r cof yn cael ei effeithio wrth i ni heneiddio.

Mae'r noson nodedig hon yng nghalendr y Gymdeithas wedi codi proffil y medalau, ac yn dangos ein penderfyniad i fod yn canolbwyntio mwy ar y tu allan ac i fod yn gynhwysol. Rydym yn edrych ymlaen at ddathlu mwy o gyflawniadau anhygoel ymchwilwyr yng Nghymru mewn seremonïau yn y dyfodol.

“Yr hyn rydym eisiau ei wneud yw llongyfarch yr ysgolheigion a'r enillwyr medalau... rydych chi'n mynd i gael dylanwad ar fywyd pobl Cymru, economi Cymru, ein haddysg, cymdeithas ac nid yn unig Llywodraeth Cymru, ond llywodraeth ar bob lefel.”

Jane Hutt, MS

Cyfrannu Arbenigedd

Cyfraniadau Polisi

Defnyddio ein harbenigedd i helpu i lunio dadleuon polisi

Adolygiad Annibynnol o Dirwedd Sefydliadol Ymchwil, Datblygu ac Arloesedd y DU

Roedd Llywydd y Gymdeithas, yr Athro Hywel Thomas, yn aelod o'r Grŵp Holi a Her ar gyfer adolygiad annibynnol Syr Paul Nurse. Roedd ein hymateb ysgrifenedig yn croesawu gwerthfawrogiad rôl Cymdeithas Ddysgedig Cymru a'r academiâu cenedlaethol eraill. Fe wnaethom ailadrodd ein galwad ar Lywodraeth y DU i gysylltu â Horizon Europe cyn gynted â phosibl hefyd.

Ymchwiliad seneddol ar ledaenu camwyoadaeth

Tynnodd ein hymateb sylw at sut mae Cymrodr y Gymdeithas yn ffynhonnell wybodaeth y gellir ymddiried ynddi. Fe wnaethom fyfyrto ar sut y gellid defnyddio'r gwaith polisi a wnawn yn well fel adnodd gan y cyfryngau. Gall gwella ein cyhaeddiad sicrhau bod cyfraniadau annibynnol, seiliedig ar dystiolaeth yn cefnogi dadleuon a datblygu polisi.

Dyfodol Cyfansoddiadol Cymru

Mae Comisiwn Annibynnol Llywodraeth Cymru ar Ddyfodol Cyfansoddiadol Cymru yn cael ei gadeirio gan ddau Gymrawd, yr Athro Laura McAllister a Dr Rowan Williams. Fe wnaeth ein hymateb i'r ymgynghoriad sylwadau ar weithio rhynglywodraethol, cyrff cyllido ymchwil y DU a chynghorau cyngori, a'r angen i Gymru gryfhau ei safle o fewn strwythurau'r DU.

Cynghrair Academiâu Celtaidd

Mae gwaith wedi parhau i gryfhau'r Gyngrair Academiâu Celtaidd (CAA).

Daeth hyn i ben gyda chyfarfod gyda'r Prif Weinidog Mark Drakeford AS, a gynhaliwyd gan Gymdeithas Frenhinol Caeredin ym mis Mehefin 2023. Daeth â Llywyddion, Prif Weithredwyr a sawl Cymrawd ar y cyd at ei gilydd i drafod twf y Gyngrair, a sut i adeiladu cysylltiadau rhwng y cenedloedd.

Ym mis Hydref 2022, teithiodd yr Arlywydd a'r staff i Ddilyn i gwrrd ag Academi Frenhinol Iwerddon. Yn gyfnewid, mynychodd Siobhan O'Sullivan, Prif Swyddog Gweithredol yr RIA, ein cinio blynyddol ym mis Mai. Cynhaliwyd ymweliadau tebyg i rannu arfer gorau gyda Chymdeithas Frenhinol Caeredin, gan gynnwys Prif Weithredwyr, timau cyfathrebu a swyddogion cyllid.

Mae pwysigrwydd y Gyngrair Academiâu Celtaidd yn cael ei adlewyrchu yn y memorandwm cyd-ddealltwriaeth a lofnodwyd gyda CCAUC (gweler tudalen 6). Bydd cyllid o'r cytundeb yn cael ei ddefnyddio i hyrwyddo rhagoriaeth ymchwil trwy gydweithio ag academiâu partner ar draws y DU, yn enwedig y Gyngrair Academiâu Celtaidd.

Strategaethau Arloesi i Gymru

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, gwelwyd y Gymdeithas yn chwarae rhan weithredol yn y ddatl barhaus am ddatblygu strategaeth arloesi i Gymru.

Ymateb i'r ymgynghoriad

Roedd ein hymateb i ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar ei Strategaeth Arloesi ddrafft yn cyflwyno'r achos dros naratif unigryw mewn perthynas ag arloesi yng Nghymru.

Fe wnaethom ddatlau mai un o gryfderau cenhedloedd bach yw'r gallu i randdeiliaid allweddol weithredu gyda'i gilydd mewn ffordd gydlynol. Rhaid i Strategaeth Arloesi i Gymru ddangos sut y gallai actorion y tu hwnt i Lywodraeth Cymru gyfrannu at yr agenda genedlaethol hon.

Fe wnaethom dynnu sylw at botensial yr ymagwedd 'comin arloesi' i Gymru. Gall hwn ddod ag unigolion, sefydliadau a mudiadau datgysylltiedig at ei gilydd o bob rhan o'r sectorau preifat a chyhoeddus yng Nghymru.

Roedd ein hymateb yn pwysleisio pwysigrwydd prifysgolion Cymru yn yr ecosystem arloesi hefyd. Fe wnaethom bwysleisio rôl y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil newydd i gefnogi'r sector i ddatblygu gallu ymchwil ac arloesi.

Ystyriaethau ar gyfer y Strategaeth Arloesi yng Nghymru

Dechreuodd chwe thrafodaeth bord gron, dan gadeiryddiaeth Ymgynghorydd Arbennig Ymchwil ac Arloesi y Llywydd, yr Athro Rick Delbridge FLSW yn 2021, gan

ddod ag arbenigwyr arloesi, ymarferwyr ac arweinwyr at ei gilydd, llawer ohonynt yn Gymrodyr Cymdeithas Ddysgedig Cymru. Roedd hyn yn sail i'n hadroddiad manwl, Ystyriaethau ar gyfer Strategaeth Arloesi yng Nghymru, a oedd yn archwilio polisiau ac arferion arloesi yng Nghymru ac ar gyfer Cymru, ac sydd ar gael ar ein gwefan. Pwysleisiodd yr angen am naratif newydd o arloesi a chydabod grym arfaethedig y naratif hwn.

Ffurfiwyd yr adroddiad o amgylch y themâu allweddol canlynol:

- yr angen am naratif arloesi newydd yng Nghymru.
- y gallu i fywiogi arloesedd yng Nghymru.
- creu cysylltiadau a chydweithio.
- potensial yr ymagwedd 'comin arloesi' — diwylliant arloesi unigryw i Gymru.

Cydnabuwyd effaith y bordydd crwn a'r adroddiad ym mis Medi 2022, pan wahoddwyd y Gymdeithas i gyd-gynnal a chyd-gynnull trafodaeth bord gron gan Weinidog yr Economi ac Arweinydd Plaid Cymru, i fywdo'n uniongyrchol i gamau olaf yr ymgynghoriad ar Strategaeth Arloesi Ddrafft Cymru.

'Dylai naratif arloesi Cymru gael ei seilio mewn gwirionedd, ac adlewyrchu'r gwerthoedd a'r lefel o uchelgais sydd eu hangen i weld newid sylweddol mewn diwylliant arloesi a gweithgarwch arloesi.'

Adroddiad *Styriaethau ar gyfer Strategaeth Arloesi*

Hyrwyddo Dysgu a Dadlau

Dathliadau 300 Mlwyddiant Richard Price

Y Gymdeithas yn helpu i ddathlu pen-blwydd y mathemategydd a'r meddyliwr radical Cymreig yn 300 oed

Roedd darlith yn Senedd Cymru ym mis Chwefror, a drefnwyd ar y cyd gan Gymdeithas Ddysgedig Cymru, yn dathlu bywyd Richard Price, un o feddyliwyr mwyaf dylanwadol Cymru.

Roedd y ddarlith gan Dr Patrick Spero, Llyfrgellydd a Chyfarwyddwr Amgueddfa Cymdeithas Athronyddol America (APS), yn rhan o ddathliadau 300 mlwyddiant geni Price, ac yn archwilio rôl Price yng ngwleidyddiaeth radical ar ddiwedd y 18fed ganrif.

Cafodd hyn ei ddilyn gan drafodaeth bord gron ar etifeddiaeth barhaus a pherthnasedd Richard Price.

Dilynodd ymweliad Dr Spero ymlaen o ddarlith a roddwyd ym mis Ionawr yng Nghymdeithas Athronyddol America yn Philadelphia gan yr Athro Iwan Morus FLSW, Cymrawd Cymdeithas Ddysgedig Cymru ac Athro Hanes a Hanes Cymru ym Mhrifysgol Aberystwyth. Roedd ei ddarlith, 'Electrifying Thinkers', yn archwilio sut y cymerodd perthynas Price â Benjamin Franklin eu diddordeb cyffredin mewn gwyddoniaeth fel y man cychwyn ar gyfer dadlau y gallai pŵer rheswm helpu i wella'r cyflwr dynol.

Digwyddiadau Cefnogol

Yn ystod y flwyddyn, fe wnaethom ddarparu cymorth ariannol ar gyfer y digwyddiadau canlynol.

Darlith Eisteddfod Cymdeithas Ddysgedig Cymru

Cyflwynodd yr Athro Dafydd Johnston FLSW ddarlith flynyddol y Gymdeithas yn Eisteddfod 2022 yn Nhregaron ym mis Awst. Cyflwynodd 'Golwg newydd ar Ystrad Fflur' yr ymchwil sydd wedi trawsnewid ein dealltwriaeth o hanes Abaty Ystrad Fflur.

Plac Porffor Frances Hoggan

Anrhydeddwyd yr ymarferwr meddygol, yr ymchwilydd a'r diwygiwr cymdeithasol arloesol o'r 19eg Ganrif o Aberhonddu, Frances Hoggan, y gwobrwyir un o'n medalau blynyddol yn ei enw, trwy ddadorchuddio plac porffor yn Aberhonddu ym mis Mawrth 2023.

Darlith Amy Dillwyn

Cyflwynodd yr Athro Charlotte Williams OBE FLSW Ddarlith Amy Dillwyn 2022, a drefnwyd gan Brifysgol Abertawe, ym mis Tachwedd 2022. Roedd ei darlith yn dadlau am fwy o ofod yn y canon llenyddol i awduron Cymreig o liw sy'n herio syniadau o Brydeindod ac sy'n rhoi llais i 'hunaniaethau amlochrog'.

Darlith David Olive 2022

Cynhaliodd Prifysgol Abertawe bedwaredd ran ei Chyfes o Ddarlithoedd David Olive ym mis Mawrth 2023. Siaradodd Sean Hartnoll, Athro Ffiseg Fathemategol yn Adran Mathemateg Gymhwysol a Ffiseg Ddamcaniaethol (DAMTP), Prifysgol Caergrawnt, ar 'Entropy: From Heat Engines to Black Holes & Quantum Computers'.

Darlith Zienkiewicz 2022

Cynhaliodd Cyfadran Gwyddoniaeth a Pheirianneg Prifysgol Abertawe ei chweched Darlith Zienkiewicz ym mis Tachwedd 2022. Y siaradwr gwadd oedd Llywydd yr Academi Beirianneg Frenhinol, yr Athro Syr Jim McDonald, a gyflwynodd ei ddarlith, 'A Whole Systems Approach to achieving Net Zero: a 21st Century Energy System'.

Adolygu'r Rhwydwaith Ymchwilwyr Gyrfa Cynnar

Fe wnaeth y rhwydwaith fwy o gynnydd

Grŵp Cyngori ar Ddatblygu Ymchwilwyr

Ym mis Medi 2022, fe wnaethom sefydlu ein Grŵp Cyngori i lywio cyfeiriad y Rhwydwaith Ymchwilwyr Gyrfa Cynnar a'i gweithgareddau. Fe wnaeth pedwar aelod o'r Rhwydwaith a phedwar o Gymrodyr y Gymdeithas ffurfio'r aelodau cyntaf.

Sesiynau Cyngor Gyrfaoedd

Mae menter newydd a lansiwdd gan ein Rhwydwaith Ymchwilwyr Gyrfa Cynnar wedi gweld ymchwilwyr yn paru â Chymrodyr am gyngor a hyfforddiant. Roedd y cyfarfodydd cychwynnol yn canolbwyntio ar y gwyddorau cymdeithasol a gwasanaethau iechyd, gyda sesiynau'n cael eu cynnal gan yr Athro Mererid Puw Davies, yr Athro Helen Fulton a'r Athro Monica Busse, sy'n defnyddio templed model hyfforddi GROW. Mae'r Athro Roger King wedi rhoi arweiniad i un o'r aelodau o'n rhwydwaith hefyd sy'n ymchwilio i Ddeallusrwydd Artiffisial.

Colocwïwm Ymchwilwyr Gyrfa Cynnar

Roedd pwysigrwydd cynyddol y rhwydwaith i ddiwylliant ymchwil Cymru yn cael ei arddangos yn ein colocwïwm agoriadol. Roedd y thema gyffredinol o greu Cymru lewyrchus yn cynnwys ffocws ar sut i adeiladu gyrfa ymchwil lwyddiannus.

Mynychodd dros hanner cant o Ymchwilwyr Gyrfa Cynnar o ddisgyblaethau a phrifysgolion niferus ar draws Cymru, gan gynnwys Aberystwyth, Wrecsam, Bangor, Abertawe, Met Caerdydd a Chaerdydd i gymryd rhan mewn diwrnod o drafodaethau, gweithdai, sgysiau fflach a rhwydweithio, yng nghwmni Cymrodyr Cymdeithas Ddysgedig Cymru a gwesteion o Addysg Uwch Cymru.

Un o uchafbwyntiau'r diwrnod oedd prif araith gan yr Athro Uzo Iwobi FLSW, a amlinellodd y "pandemig hiliaeth" sy'n ein hwynebu, a phwysleisiodd rôl ymchwil wrth gasglu'r dystiolaeth a'r data sydd eu hangen i helpu i greu cymdeithasau gwrth-hiliol.

"Mae gan bob un ohonom ran i'w chwarae wrth fynd â'r daith hon i sicrhau Cymru heb hiliaeth erbyn 2030."

Yr Athro Uzo Iwobi, yn Siarad yn Ngholocwïwm y Rhwydwaith Ymchwilwyr Gyrfa Cynnar

Digwyddiadau'r Rhwydwaith Ymchwilwyr Gyrfa Cynnar

Blwyddyn brysur i'r Rhwydwaith Ymchwilwyr Gyrfa Cynnar, gyda calendar digwyddiadau eang

Gweminar — Dod â Pholisi i mewn i Ymchwil

Yn y digwyddiad hwn, daethom ag un o'n Cymrodryr a Rheolwr Cyfnewid Gwybodaeth ac Ymgysylltu Senedd Cymru at ei gilydd i gyflwyno trosolwg o sut y gall ymchwilwyr ymgysylltu â llunwyr polisi a darparu awgrymiadau ymarferol ar beth sy'n gweithio yn y broses hon. Rhannodd Ymchwilwyr Gyrfa Cynnar eu profiadau ar sut maen nhw wedi cael effaith ar bolisi, a sut mae hyn wedi dylanwadu ar eu gyrfaoedd.

Moeseg Ymchwil: Digwyddiad neu Broses

Fe wnaeth y gweithdy hwn ganiatáu i Ymchwilwyr Gyrfa Cynnar ddsygu sut i ddefnyddio'r gymeradwyaeth foesebol ffurfiol fel ffordd o gefnogi gwneud penderfyniadau moesebol ar bob cam o'r broses ymchwil, a chodi eu hymwybyddiaeth am sut i ymdrin ag amgylchiadau cyd-destunol ac annisgwyl. Hwyluswyd y sesiwn gan un o'n Cymrodryr, mewn cydweithrediad â Rheolwr Ymchwil a Datblygu Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg.

"Alt-Ac": Gyrfaoedd ar gyfer Academyddion y tu Allan i'r Byd Academiaidd

Bu'r gweminar hwn yn archwilio sut y gall academyddion fynd â'u sgiliau a'u hymchwil y tu allan i'r byd academiaidd, a'u defnyddio i ddatblygu gyrfaoedd llwyddiannus yn seiliedig ar ymchwil mewn diwydiant, y sector preifat a gwasanaethau proffesiynol. Tynnwyd sylw at bwysigrwydd Swyddogion Trosglwyddo Technoleg hefyd. Roedd cyfranogwyr yn cynnwys ymchwilwyr o wahanol gamau gyrfa, gan gynnwys profiad un o'n Cymrodryr.

Cynhyrchu Gwybodaeth ar draws Ffiniau: Mewnwelediadau a Chyfleoedd

Yn y panel amlddisgyblaethol hwn, bu ymchwilwyr o'r dyniaethau a'r gwyddorau cymdeithasol yn trafod yr heriau a'r cyfleoedd sy'n codi o'u cydweithrediad â chymunedau ac ymchwilwyr brodorol y tu allan i'r DU. Roedd yr isbynciau a drafodwyd yn cynnwys cyfrifoldeb moesebol a gwleidyddol yn rôl yr ymchwilydd wrth gyd-gynhyrchu gwybodaeth. Cynigiodd Prif Weithredwr Canolfan Materion Rhyngwladol Cymru safbwynt unigryw ar eu hymgysylltiad â chymunedau y tu allan i'r byd academiaidd.

Gwneud Synnwyr o Ficroymosodiadau

Gyda chefnogaeth gan Rwydwaith Ymchwilydd Gyrfa Gynnar yr Academi Brydeinig, cynhaliwyd gweithdy ar-lein gan Susan Cousins a Barry Diamond yn seiliedig ar eu llyfr 'Making sense of Microaggressions' (2021). Wedi'i anelu at hyrwyddo diwylliant ymchwil cynhwysol, fe wnaeth y sesiwn ddarparu adnoddau i ddatblygu cymhwysedd diwylliannol cyfranogwyr trwy ddysgu sut mae microymosodiadau yn digwydd, eu heffaith, a sut i ddelio â nhw.

Beth yw'r neges? Cyfathrebu Ymchwil i Gynulleidfa Ehangach

Yn y gweithdy rhyngweithiol hwn, archwiliodd un o'n Cymrodryr bwysigrwydd cyfathrebu clir a rhannu strategaethau ymgysylltu ac arloesol i

gyfleu syniadau a gwybodaeth gymhleth i wahanol gynulleidfaoedd. Dysgodd Ymchwilydd Gyrfa Gynnar sut i addasu negeseuon allweddol am ymchwil ar gyfer cynulleidfaoedd y tu hwnt i'r byd academaidd.

Creu Lles: Ymchwil ac Ymarfer

Fe wnaeth y gweminar arddangos rhywfaint o'r ymchwil diweddaraf ar les sy'n dod i'r amlwg o brifysgolion Cymru. Roedd y pynciau'n cynnwys defnyddio dulliau sy'n cael eu llywio gan drawma o fewn y system cyfiawnder ieuencid, lles i bobl ifanc o leiafrifoedd rhywiol, a defnyddio strategaethau ymwybyddiaeth ofalgar ar y corff ar gyfer creu lles a rheoli iechyd meddwl. Hwylusodd un o'n Cymrodryr drafodaeth am y strategaethau y gall Ymchwilydd Gyrfa Gynnar eu defnyddio i gynnal lles.

Datblygu'r Gymrodoriaeth

Amrywiaeth, Ecwiti a Chynhwysiant

Mae dros 50% o Gymrodyr newydd yn fenywod; mae mwy o waith i'w wneud o hyd

Mae ein hymrwymiad newydd i Amrywiaeth, Ecwiti a Chynhwysiant, a ryddhawyd gennym ar Ddiwrnod Rhyngwladol y Menywod 2023, yn symud ein ffocws o gydraddoldeb i degwch.

Mae'n ymrwymo'r Gymdeithas i gynyddu amrywiaeth ei haelodaeth, yn rhannol drwy sicrhau bod ein strwythurau, ein systemau a'n prosesau yn gadarn.

Lluniwyd yr ymrwymiad diwygiedig gan weithgor o Gymrodyr a adolygodd ganfyddiadau adroddiad annibynnol i'n cofnod blaenorol ar Amrywiaeth, Tegwch a Chynhwysiant.

Fe wnaeth y broses o wella arwain at ofyn i bob Cymrawd lenwi arolwg Amrywiaeth,

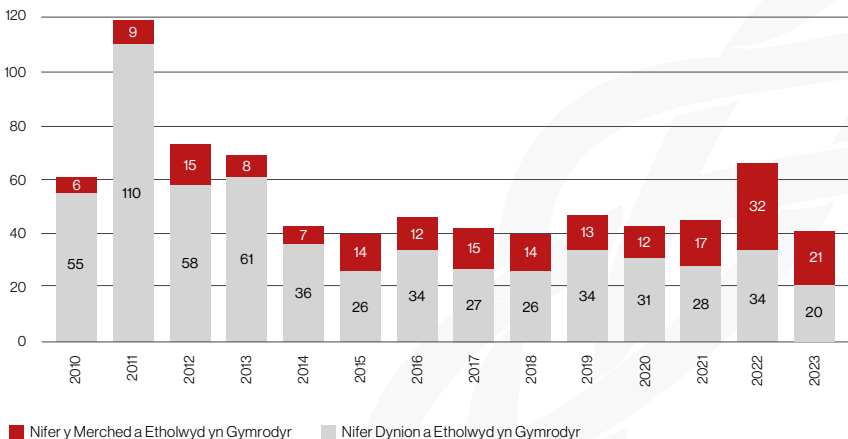
Tegwch a Chynhwysiant dienw, a bydd y canlyniadau'n darparu data pwysig i fesur y cynnydd sydd angen i ni ei wneud.

Yn galonogol, roedd dros 50% o'n Cymrodyr newydd yn fenywod, y tro cyntaf i ni gyrraedd y trothwy hwn ers i ni gael ein ffurfiu.

“Rydym wedi ymrwymo i flaenoriaethu a chynnwys grwpiau sydd heb gynrychiolaeth ddigonol yn y Gymdeithas a'n gwaith, ac i gymryd camau wedi'u targedu lle bo angen, er mwyn sicrhau gwell canlyniadau i bawb.”

Olivia Harrison, Prif Weithredwr

Cyfran y Cymrodyr Dynion a Merched a Etholwyd erbyn Blwyddyn

Cymrawd Er Anrhydedd 2023

Yr Athro Hannah Fry: Dim mwy o weithredu fel ceidwaid porth

Roeddem yn falch iawn o groesawu'r Athro Hannah Fry HonFIET HonFREng HonFLSW fel ein Cymrawd Anrhydeddus newydd.

Mae Hannah Fry yn fathemategydd, yn Athro mewn Mathemateg Dinasoedd yng Nghanolfan Dadansoddi Gofodol Uwch Coleg Prifysgol Llundain ac yn awdur, cyflwynydd cyfryngau a siaradwr cyhoeddus adnabyddus.

Mae hi'n ffigwr amlwg mewn ymgysylltu â mathemateg y cyhoedd, ac yn ennyn brwdfrydedd ac ysbrydoli ystod eang o gynulleidfaoedd, ac mae hi wedi derbyn nifer o anrhydeddau.

Mae'r Athro Fry yn fodel rôl rhagorol, sy'n ysbrydoli ac yn addysgu dyfodol cenedlaethau a'r cyhoedd ehangach ar bŵer a harddwch mathemateg.

“Allwn ni ddim bod yn geidwaid porth bellach, allwn ni ddim cael sefyllfa lle mae mathemateg a gwyddoniaeth ond yn perthyn i grŵp penodol o bobl. Mae Cymdeithas Ddysgedig Cymru yn gwneud gwaith anhygoel ar amrywiaeth a chynhwysiant, ac yn gwneud yn siŵr ein bod ni'n creu'r manau hyn lle mae pawb yn teimlo bod croeso i bawb.”

Yr Athro Hannah Fry,
Cymrawd er Anrhydedd

Cymrodyr a Etholwyd yn 2023

Yr Athro Gary Beauchamp SFHEA FLCM FIWA FLSW

Athro Addysg,
Prifysgol Metropolitan Caerdydd

Ms Kellie Beirne FLSW

Cyfarwyddwr Bargen Ddinesig
PrifddinasRanbarth Caerdydd a Phrif
Weithredwr Dros Dro, Cyd-bwyllgor
Corfforaethol De Ddwyrain Cymru,
Prifddinas-Ranbarth Caerdydd

Yr Athro Nigel Brown OBE FRSE FRSC FRSB CBiol DSc(Hon) FLSW

Wedi Ymdeol; Athro Emeritws Microbiolog
Foleciwlaidd, Prifysgol Caeredin

Yr Athro Liana Cipcigan FHEA FLSW

Athro; Arweinydd y thema ymchwil
drawsbynciol, Trafnidiaeth
Gynaliadwy, yn yr Ysgol Beirianneg;
Arweinydd Electric Vehicle Centre
of Excellence, Prifysgol Caerdydd

Yr Athro Clare Bryant FLSW

Athro Imiwnedd Cynhenid,
Prifysgol Caergrawnt

Dr Ben Calvert PFHEA FLSW

Is-Ganghellor a Phrif Swyddog Gweithredol,
Prifysgol De Cymru

Dr Elaine Canning FLSW

Pennaeth Prosiectau Arbennig,
Prifysgol Abertawe

Yr Athro Rachel Collis MB BS MSc FRCA FLSW

Anesthetydd ymgynghorol, Bwrdd Iechyd
Prifysgol Caerdydd a'r Fro

Yr Athro Hazel Davey SFHEA FLSW

Athro Biolog, Prifysgol Aberystwyth

Yr Athro Jamie Davies FRSE FLSW

Athro Anatomeg Arbrofol, a Deon Addysg
Ddysgedig, Prifysgol Caeredin

Dr Huw Edwards FLSW

Newyddiadurwr, darlledwr, awdur, BBC

Yr Athro Andrew Evans FInstP FLSW

Athro a Phennaeth yr Adran Ffiseg,
Prifysgol Aberystwyth

Yr Athro Rachel Evans FRSC FIMMM FLSW

Athro Cemeg Deunyddiau,
Prifysgol Caergrawnt

Yr Athro Carol Featherston FIMechE FRAeS FLSW

Arweinydd Trafnidiaeth Gynaliadwy,
Prifysgol Caerdydd

Ms Alice Gray FLSW

Uwch Swyddog Cyfathrebu a
Chyflwynydd/Awdur Gwyddoniaeth
Llawrydd, Prifysgol Caerdydd

**Yr Athro Timothy Green FREng FIEEE
FCSEE FIET FLSW**

*Athro Peirianeg Pŵer Trydanol, Coleg
Imperial Llundain*

Dr Sarah Hill FLSW

*Athro Cyswllt – Cerddoriaeth Boblogaidd,
Prifysgol Rhydychen*

**Yr Athro Cathy Holt FIMEchE
IFOR FLSW**

*Athro Biomecaneg a Pheirianeg
Orthopedig, Prifysgol Caerdydd*

Yr Athro Sheila Hunt FLSW

*Athro Emeritws/Personol
ac Arweinyddiaeth,
Sheila Hunt Coaching*

Yr Athro Lisa Isherwood FRSA FLSW

*Athro Ymarfer mewn Diwinyddiaeth,
Prifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant*

Yr Athro Tim Jones FInstP FLSW

*Athro Emeritws a Chymrawd Emeritws
Leverhulme, Prifysgol Lerpwl*

Yr Athro Roger King LFIEEE PE FLSW

*William L. Giles Athro Emeritws Nodedig,
Prifysgol Talaith Mississippi*

Dr Dawn Knight FHEA FLSW

*Darllenwyd mewn Ieithyddiaeth Gymhwysol,
Prifysgol Caerdydd*

Yr Athro Chenfeng Li FLSW

*Cadeirydd Personol yn y Gyfadran
Wyddoniaeth a Pheirianeg,
Prifysgol Abertawe*

**Yr Athro Christopher Michael
FInstP FLSW**

Athro Emeritws, Prifysgol Lerpwl

**Dr Charles Mynors FRTPI IHBC
FICFor (Hon) FLSW**

*Cyfreithiwr ac Awdur, Comisiwn Cyfraith
Cymru a Lloegr*

Yr Athro Alan Parker FLSW

*Athro Firotherapiau Trosiadol,
Prifysgol Caerdydd*

Yr Athro Paul Rees FLSW

*Athro Peirianeg Biofeddygol,
Prifysgol Abertawe*

Yr Athro Helen Roberts FHEA FLSW

*Athro Daearyddiaeth Ffisegol a
Chyfarwyddwr Rhagoriaeth Ymchwil ac
Effaith, Prifysgol Aberystwyth*

Elin Rhys DLitt FLSW

*Cadeirydd Cwmni,
Teledu Telesgop cyf*

**Dr Sara Elin Roberts FRHistS
FHEA FLSW**

Ysgolhaig Annibynnol

**Wendy Sadler MBE FInstP
FHEA FLSW**

*Prif Swyddog Gweithredol ac Uwch
Ddarlithydd, Science Made Simple*

**Yr Athro Rossi Setchi FIET FIMechE
FBCS SMIEEE FLSW**

*Athro mewn Gweithgynhyrchu Uchel Ei
Werth, Cyfarwyddwr y Ganolfan Ymchwil ar
gyfer Deallusrwydd Artificial, Roboteg a
Systemau Peiriant Dynol (IROHMS),
Prifysgol Caerdydd*

**Y Barnwr Ray Singh CBE VS
LLD FLSW**

*Rheolwr/Cydlynnydd, Glamorgan
House Family Development Centre*

**Yr Athro Syr Steve Smith FRSA
FAcSS FLSW**

*Hyrwyddwr Addysg Ryngwladol
Llywodraeth EM a Chynrychiolydd Arbennig
y Prif Weinidog i Saudi Arabia ar gyfer
Addysg, Llywodraeth EM*

Yr Athro Andrea Tales FBPsS FLSW

*Cyfarwyddwr — The Centre for Innovative
Ageing, Prifysgol Abertawe*

Yr Athro Enlli Thomas FHEA FLSW

*Athro mewn Ymchwil Addysg,
Prifysgol Bangor*

**Yr Athro Neil Thompson FCIPD FHEA
FRSA FLSW**

*Awdur, addysgwr a chynghorydd annibynnol
ac athro gwadd yn y Brifysgol Agored,
Avenue Consulting Ltd*

Dr Huw Walters FSA FLSW

*Wedi ymddeol, gynt Bennaeth Uned
Llyfryddiaeth Cymru,
Llyfrgell Genedlaethol Cymru*

**Yr Athro Laurence Williams OBE
FREng FIMechE FNucl FLSW**

*Sêr Cymru; Athro Mewn Polisiau a
Rheoleiddio Niwclear, Prifysgol Bangor*

Yr Athro John Witcombe FRSB FLSW

Athro Emeritws, Prifysgol Bangor

Swyddogion a'r Cyngor

Cafodd y Gymdeithas ei hymgorffori fel Elusen Siarter Frenhinol yn 2015 (Rhif Elusen Gofrestredig: 1168622). Ein dogfennau llywodraethu presennol yw'r Siarter Frenhinol ac Is-ddeddfau. Mae'r rhain, ynghyd â Rheoliadau'r Gymdeithas, yn cyfansoddi ein hofferynnau llywodraethu.

Swyddogion

Llywydd

- Yr Athro Hywel Thomas CBE FREng
FRS MAE FLSW
(ailethol Mai 2023)

Is-lywyddion

- Yr Athro Michael Charlton FInstP
MAE FLSW
*Gwyddoniaeth, Technoleg, Peirianneg,
Mathemateg a Meddygaeth*
- Yr Athro Helen Fulton FSA FLSW
*Dyniaethau, Celfyddydau a
Gwyddorau Cymdeithasol*

Trysorydd

- Yr Athro Terry Threadgold FLSW

Ygrifennydd Cyffredinol

- Yr Athro K Alan Shore FInstP FLSW
(tan fis Mai 2023)
- Yr Athro Faron Moller FBCS FIMA FLSW
(o fis Mai 2023)

Noddwr Brenhinol

Yn mis Mehefin 2019, derbyniodd ei Fawrhydi, Tywysog Cymru, wahoddiad y Gymdeithas i barhau fel ei Noddwr Brenhinol am gyfnod pellach o dair blynedd. Yn 2023 cyhoeddodd y Tywysog y byddai'n cynnal adolygiad o'r holl gyfrifoldebau Nawdd Brenhinol ac mae'r Gymdeithas yn disgwyl am ganlyniad yr adolygiad hwnnw.

Aelodau'r Cyngor

Yn ychwanegol at y Swyddogion, ffurfiodd y Cymrodr y canlynol Gyngor y Gymdeithas (bwrdd yr ymddiriedolwyr):

- Yr Athro Roger Awan-Scully
(tan fis Mai 2023)
- Yr Athro Kirsti Bohata
- Dr Sally Davies
- Yr Athro Claire Gorrara
(ailethol Mai 2023)
- Yr Athro Alma Harris
(ailethol Mai 2023)
- Yr Athro Ieuan Hughes
- Yr Athro Ambreena Manji
- Yr Athro Iwan Morus
- Yr Athro Qiang Shen
(ailethol Mai 2023)
- Yr Athro Alan Shore
(o fis Mai 2023)
- Yr Athro John V Tucker
(ailethol Mai 2023)
- Yr Athro Carol Tully
- Yr Athro Meena Upadhyaya
(ailethol Mai 2023)
- Dr Lynn Williams